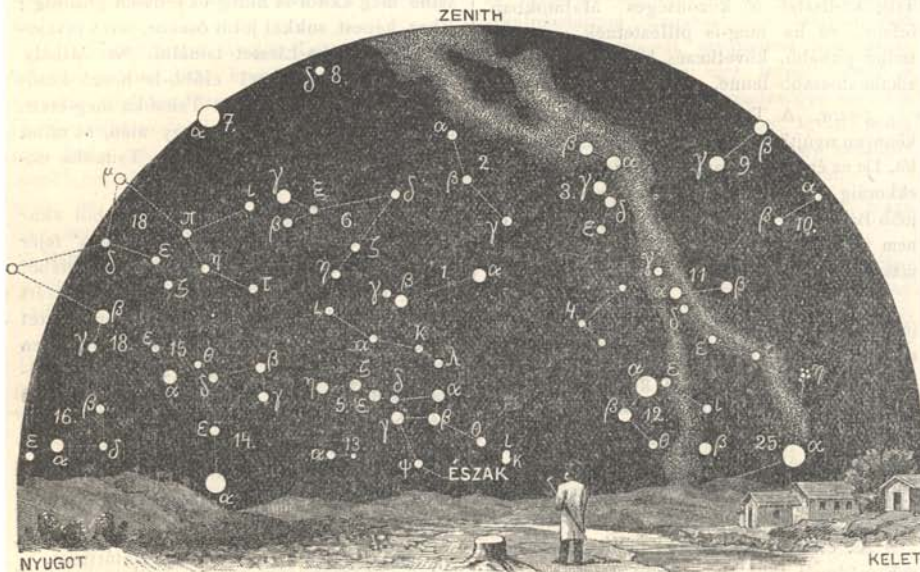

A CSILLAGOS ÉG.

Bolygók: *Merkur* alkonycsillag, mely október 2-ikén legnagyobb ($25^0 44'$) keleti elongációjában lévén, elég kényelmesen megfigyelhető; szeptember 21-ikén d. u. 5^hkor α Virginissel igen szép együttállásba lép; *Merkur* csak $24'$ -cel ($\frac{3}{8}$ teleholdátmérővel) marad északra; γ és α Virginis között indulva ki, egy hó lefolyása alatt α Librae délnyugoti szomszédságáig jut; október 14-ikén retrográd a mozgása. — *Vénus* β Virginis mellől

október 8-ikáig folytatott retrográd mozgásával kissé nyugot felé vándorol; szeptember 19-ikén a Nap sugaraiban elvész, azontúl ismét mint hajnalszöveg tűndököl. — *Mars* október 11-ikén együttáll a Nappal, láthatatlan; e hó alatt η Virginis-től kiindulva α Virginis északi szomszédságához halad. — *Jupiter* a Rák s a Praesepe közvetlen nyugoti szomszédságában vesztegel és éjjel körül kel. — *Saturnus* a Szűz és a Mérleg

A csillagos ég északi fele október 1-én Budapesten este 8 órakor.

1. Ursa minor; 2. Cepheus; 3. Cassiopeia; 4. Camelopardalis; 5. Ursa maior; 6. Draco;
7. Lyra; 8. Cygnus; 9. Andromeda; 10. Triangulum; 11. Perseus; 12. Auriga; 13. Canes venatici;
14. Bootes; 15. Corona (borealis); 16. Serpens; 17. Ophiuchus; 18. Hercules;
19. Aquila; 20. Delphinus; 21. Pegasus; 22. Pisces; 23. Aries; 24. Cetus.

csillagzat határán az esti alkonyatban nyugszik. — *Uranus* esti 7^h körül nyugszik a Mérleg csillagképében; β -tól délre, α -tól keletre keresendő.

Tünemények: Szeptember 15-ikén r. 6h-kor a Jupiter együttállásban a Holddal. — 18-ikén részleges, nálunk nem látható napfogyatkozás. A fogyatkozás kezdete e. 8h 15m-kor, vége e. 11h 45m-kor. A sötétülés nagysága, a napátmérő részeiben kifejezve, 0,74; látható keleti Ausztráliában, Új-Zélandon, a Nagy-óceán délnyugoti részén és a Déli Jeges-tengeren. Ugyanazon napon e. 6h-kor a Vénus együttállásban a

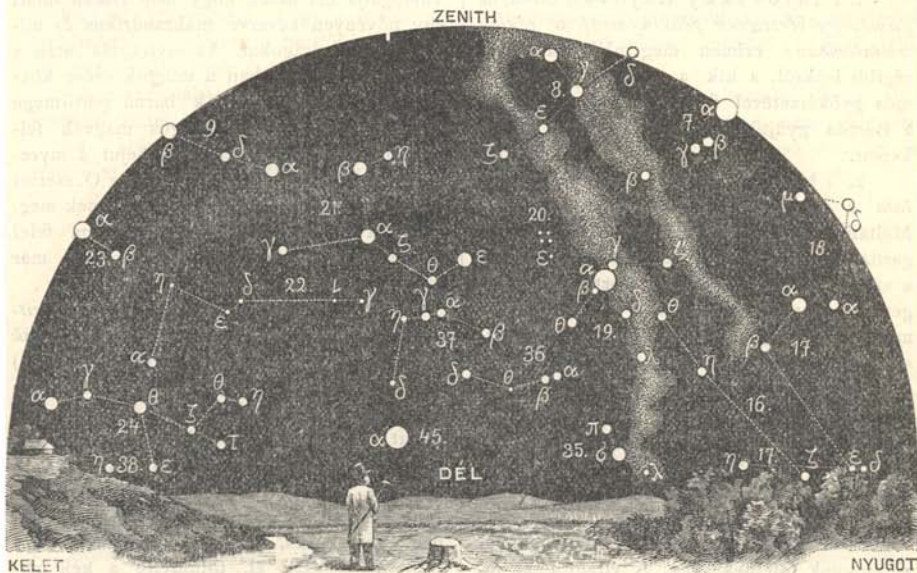
Holddal. — 19-ikén délben a Mars együttállásban a Holddal. — 20-ikén d. u. 3m-kor a *Merkur* együttállásban a Holddal. — 21-ikén d. u. 5^h-kor a *Saturnus* együttállásban a Holddal. — 22-ikén d. u. 1^h-kor az *Uranus* együttállásban a Holddal. — 23-ikén r. 8h 10m-kor a Nap a Mérleg jegyébe lép; ősz kezdete. Ugyanaznap d. e. 11^h-kor α Scorpii-t elfödi a Hold. — 25-ikén r. 4^h 44m-kor β Persei fényváltozó csillag fényminimuma. — 28-ikén éjjel után 1^h 33m-kor β Persei változó csillag fényminimuma. — 29-ikén e. 10^h 13m-kor δ Capricorni 3-adrendű csillagot elfödi a Hold. — 30-ikén e. 10^h 9m-kor

σ Aquarii 5-ödrendű csillagot elfödi a Hold. Ugyanaznap e. 10^h 22^m-kor β Persei fényváltozó csillag minimális fényben. — Október 3-ikán e. 7^h 11^m-kor a β Persei fényváltózonak minimumfénye. — 4-ikén r. 4^h 32^m-kor a δ Piscium 4-edrendű csillagot elfödi a Hold. — 6-ikán e. 11^h 43^m-kor az ε Arietis 4-edrendű csillagot elfödi a Hold. — 7-ikén a Hold áthalad a Plejádok csillagcsoportján; e. 8^h 34^m-kor elfödi e 17. Tauri 4-edrendű, e. 8^h 59^m-kor 20. Tauri 5-ödrendű, és e. 9^h 44^m-kor η Tauri 3-adrendű csillagot. — 9-ikén d. u. 3^h-kor β Tauri 2-od-

rendű csillagot elfödi a Hold. — 11-ikén e. 10^h 30^m-kor γ Geminorum 3—4-edrendű csillagot elfödi a Hold. Mind ezen fődések, továbbá a csoportban levő kisebb csillagoké is, nálunk is megfigyelhetők. — 12-ikén e. 10^h-kor a Jupiter együttállásban a Holddal. — 14-ikén d. e. 11^h-kor α Leonis együttállása a Holddal és fődés.

Október 15-ike körül a szokottnál több, részben az Orionból, részben a Bikából kisugárzó hullócsillag figyelhető meg.

Ujdonságok. Mivel a »Tümemények« rovatában oly sokszor olvassuk β Persei ne-

A csillagos ég déli fele október 1-én Budapesten este 8 óraker.

25. Taurus; 26. Gemini; 27. Canis minor; 28. Cancer; 29. Hydra; 30. Leo; 31. Coma Berenices; 32. Virgo; 33. Libra; 34. Scorpius; 35. Sagittarius; 36. Capri; 37. Aquarius; 38. Eridanus; 39. Orion; 40. Lepus; 41. Canis maior; 42. Crater; 43. Corvus; 44. Lupus; 45. Piscis austrinus; 46. Columba; 47. Argo; 48. Centaurus.

vét, érdekes megtudni, hogy ezen fontos fényváltozó csillag, melynek periodusa 2 nap 20^h 48^m 55^s, s mely fényváltozását tudvalevőleg egy körülé keringő sötét test elfödésének köszöni, mint ezt a spektrumanalízis kétségen kívül bebizonyította, még más periodust is tüntet fel. E csillag 1669, de különösen 1782 óta állandó megfigyelés tárgya lévén, kitűnt, hogy a fényminimumok bekövetkezésének időpillanatai is szabályos 130 évenként ismétlődő változásoknak vannak alávetve. Ez alapon Chandler azon, hasonló példákra való hivatkozás után, nem

épen valószínűtlen hipotézist állítja fel, hogy Algol sötét kísérőjével együtt egy harmadik, ugyancsak sötét test körül kering. Ha ez a test nem nagyon közel fekszik Algolhoz, természetes következmény, hogy Algolnak a térben való sajátos mozgása hasonló szabálytalanságokat fog tanúsítani, mint minőket az ugyancsak sötét kísérővel bíró Sirius is. Eddig azonban sem a csillagászati, sem a spektrumanalytikai megfigyelés alapján e következtetést nem sikerült kifogástalanul támogatni.

K. R.

Creative Commons License Deed

Nevezd meg! - Így add tovább! 3.0 Unported (CC BY-SA 3.0)

Ez a [Legal Code \(Jogi változat, vagyis a teljes licenc\)](#) szövegének közérthető nyelven megfogalmazott kivonata.

[Figyelmeztetés](#)

A következőket teheted a művel:

szabadon másolhatod, terjesztheted, bemutathatod és előadhatod a művet

származékos műveket (feldolgozásokat) hozhatsz létre

kereskedelmi célra is felhasználhatod a művet

Az alábbi feltételekkel:

Nevezd meg! — A szerző vagy a jogosult által meghatározott módon fel kell tüntetned a műhöz kapcsolódó információkat (pl. a szerző nevét vagy álnévét, a Mű címét).

Így add tovább! — Ha megváltoztatod, átalakítod, feldolgozod ezt a művet, az így létrejött alkotást csak a jelenlegivel megegyező licenc alatt terjesztheted.

Az alábbiak figyelembevételével:

Engedélyezés — A szerzői jogok tulajdonosának engedélyével bármelyik fenti feltételtől [eltérhatsz](#).

Közkinccs — Where the work or any of its elements is in the [public domain](#) under applicable law, that status is in no way affected by the license.

Más jogok — A következő jogokat a licenc semmiben nem befolyásolja:

- Your fair dealing or [fair use](#) rights, or other applicable copyright exceptions and limitations;
- A szerző [személyhez fűződő](#) jogai
- Más személyeknek a művet vagy a mű használatát érintő jogai, mint például a [személyiségi jogok](#) vagy az adatvédelmi jogok.

- **Jelzés** — Bármilyen felhasználás vagy terjesztés esetén egyértelműen jelezned kell mások felé ezen mű licencfeltételeit.